

Prikaz knjige

Marija Ljubičić “Sustav kvalitete u sestrinstvu”

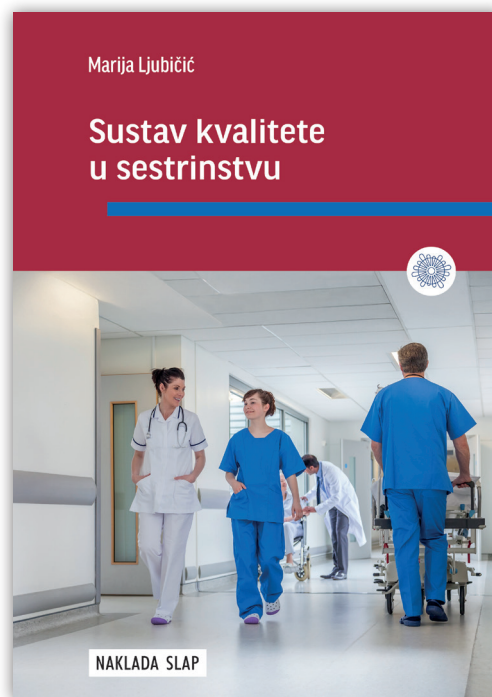
Naklada Slap, 2025., format: 17 x 24 cm,
tvrdi uvez, opseg: 216 str.
ISBN: 978-953-191-079-8

Knjiga autorice Marije Ljubičić „Sustav kvalitete u sestrinstvu“ sveučilišni je udžbenik nastao s ciljem sjedinjavanja znanstvenih i stručnih spoznaja o suvremenom sustavu kvalitete u zdravstvenoj skrbi s osobitim naglaskom na primjenu u području sestrinstva.

Autorica je docentica na Sveučilištu u Zadru koja svojim iskustvima u stručnom, obrazovnom i znanstveno-istraživačkom radu doprinosi unaprjeđenju kvalitete zdravstvene skrbi, a osobito razvoju sestrinske struke.

Sadržaj knjige na 201 stranici, s osam slika i tri tablice, podijeljen je u 16 poglavlja, uz predgovor, literaturu, kazalo pojmova i dopuštenja slika. U poglavljima 1-3 autorica uvodi u temu i osnovne pojmove vezane uz kvalitetu općenito te specifično u zdravstvenoj skrbi. Naglašava kako sestrinstvo, kao ključan dio suvremenog sustava zdravstvene skrbi, ima za cilj pružiti visokokvalitetnu zdravstvenu njegu pacijentima, što zahtijeva da medicinske sestre razvijaju kompetencije i budu uključene u stalno unaprjeđenje sustava kvalitete u zdravstvu. Zadovoljstvo pacijenata ističe se kao jedan od bitnih kriterija kvalitete zdravstvene skrbi, određen kroz uzajaman odnos sestrinskih i drugih medicinskih intervencija, zahtjeva pacijenta, zdravstvenog sustava i ishoda zdravstvene skrbi.

Autorica raščlanjuje i opisuje sustav kvalitete u zdravstvu kroz niz pojmova i pojava:

zdravstvene djelatnosti, zaštite, skrbi, njege, postupaka i sestrinskih intervencija. Učinke kvalitete u zdravstvu opisuje kroz ishode zdravstvene zaštite, ali i moguće pogreške i neželjene događaje. Opisani su pojmovi i pojave kojima se osiguravaju što bolji ishodi zdravstvene zaštite, a to su standardi kvalitete, norme, smjernice za kliničku praksu, medicinski i sestrinski pristupi utemeljeni na dokazima, te oblici nadzora i vrednovanja kvalitete svih zdravstvenih usluga i postupaka.

Poglavlje 4 opsežno prikazuje povijesni razvoj sustava kvalitete u zdravstvenoj skrbi, od antičkog doba do današnjeg, pri čemu se ističe 19. stoljeće kao prijelomno za prepoznavanje i razvoj procjene i praćenja kvalitete

te obrazovanje zdravstvenih djelatnika, sve do današnjeg pristupa utemeljenog na dokazima i prateće zakonske regulative.

Poglavlja 5 do 8 uvode u postupke vrlo složene procjene i upravljanja sustavom kvalitete zdravstvene skrbi. Počevši od percepcije odnosno opažanja raznih aspekata zdravstvene skrbi svih sudionika – pacijenata i pružatelja skrbi, preko razvoja načina mjerenja i praćenja odnosno kontrole kvalitete, do postupaka unaprjeđenja i upravljanja kvalitetom. Pri tome autorica prikazuje i razvoj međunarodno prihvaćenih standarda upravljanja kvalitetom. Za procjenu kvalitete zdravstvene skrbi osobito je važna medicinska i sestrinska dokumentacija koja omogućuje sustavno prikupljanje podataka o pacijentu, postupcima zdravstvene skrbi i ishodima, čime se povećava sigurnost pacijenta i kvaliteta skrbi.

Deveto i deseto poglavlje bave se procjenjivanjem i mjerilima kvalitete zdravstvene skrbi. Ovdje se mogu pronaći informacije o sadržajima koji mogu biti od pomoći pri procjeni kvalitete procesa zdravstvene skrbi posebno s obzirom na ustroj, provedbu i ishode skrbi.

Uz razmatranje mjerila kvalitete, prikazuje se nekoliko mogućih izvora i pristupa uključujući standarde kvalitete, uz poseban osvrt na specifičnosti standarda u zdravstvenoj zaštiti i sestrinstvu. Osim standarda opisuju se norme i indikatori kvalitete. Treba napomenuti da se svi spomenuti pojmovi jasno definiraju, no rijetko se međusobno uspoređuju ili pojašnjavaju njihove sličnosti i razlike.

U poglavljima 11 i 12 prikazuje se sustav kvalitete unutar zdravstvenih ustanova kao i njegovo organizacijsko okruženje. Ovdje se spominju jedinice za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete unutar zdravstvenih organizacija kao i njihov okvirni djelokrug rada. Posebno

su spomenute odrednice kvalitete pribavljene procjenama zadovoljstva i iskustva pacijenta, a uglavnom se prikazuju kao razdvojeni i međusobno neovisni sadržaji zasebno i neovisno procenjivi. Poglavlje 12 završava usmjeravanjem na procjenu zadovoljstva osoblja kao mogućem čimbeniku od utjecaja na kvalitetu zdravstvene skrbi.

Upravljanje neželjenim događajima, odnosno upravljanje rizikom i pritužbama pacijenata prikazuje se u 13. poglavlju. U tekstovima na hrvatskom jeziku ne pojavljuju se često sadržaji vezani uz rizike povezane s organizacijskim aspektima zdravstvene skrbi, stoga su dodatno zanimljivi. Ovdje se spominje i prijava neželjenog događaja kao i odgovori na takav događaj.

U 14. poglavlju opisuju se ciklusi unaprjeđenja kvalitete medicinske i sestrinske skrbi, a 15. poglavlje daje prikaz pristupa nadzoru kvalitete zdravstvene zaštite uz kratki osvrt na uobičajenu dokumentaciju za praćenje sustava kvalitete.

Radi se o udžbeniku iz vrlo složenog, dinamičnog i zakonski reguliranog područja i vrijedilo bi ga u sljedećem izdanju dopuniti didaktičkim sadržajima koji bi studentima olakšali ne samo usvajanje znanja i vještina već i njegovu primjenu u svakodnevnom radu zdravstvenih stručnjaka.

Ova knjiga obiluje informacijama o sustavu kvalitete u zdravstvu i daje pregled sadržaja povezanih s ovim područjem posebno vezanih za sestrinstvo. Prvenstveno je namijenjena obrazovanju medicinskih sestara, na svim razinama, ali može biti korisna u obrazovanju i u praktičnom radu svih ostalih stručnjaka koji rade u području zdravstvene zaštite.

Jasminka Despot Lučanin, Damir Lučanin